

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **VS PETROL, s.r.o.**, IČ: 26468590, se sídlem Španielova 1701/52a, Praha 6, Řepy, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ústřední ředitelky České obchodní inspekce ze dne 19.8.2010 č.j.ČOI 50587/10/O100/10000/10/Ši/Št,

t a k t o :

I. Rozhodnutí ústřední ředitelky České obchodní inspekce ze dne 19.8.2010 č.j.ČOI 50587/10/O100/10000/10/Ši/Št, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2 000,-Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou podanou Městskému soudu v Praze se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí ústřední ředitelky České obchodní inspekce ze dne 19.8.2010 č.j.ČOI 50587/10/O100/10000/10/Ši/Št, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele České obchodní inspekce, inspektorátu Středočeského a Hl.m.Prahy ze dne 10.6.2010 č.j. ČOI 38171/10/1000, 10/0807/10/11. Tímto rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve výši 80.000,-Kč za správní delikt uvedený v ust. § 9 odst. 1 písm.b) zákona č. 311/2006Sb. o pohonných hmotách (dále též jen „zákon“), a dále povinnost uhradit paušální částku náhrady nákladů řízení ve výši 1.000,-Kč.

Žalobce tvrdí, že dne 17. 2. 2010 provedla Česká obchodní inspekce /dále též „ČOI“) kontrolu v provozovně čerpací stanice pohonných hmot („PHM“) VS Petrol Dubenec u Příbrami, odebrala vzorky z prodávaných PHM a následně provedenými laboratorními zkouškami Ústavu paliv a maziv a.s. bylo zjištěno, že prodávaná motorová nafta ve všech

zkoušených ukazatelích vyhovuje, prodáváný benzin BE 95 Super vyhovuje ve 22 případech a pouze v případě konce destilace, limitu nevyhověl. Tato odchylka byla minimální, koncového zákazníka nemůže ohrozit.

Rozhodnutím ředitele ČOI ze dne 10. 6. 2010 byla žalobci uložena pokuta za spáchání zjištěného správního deliktu, kterého se měl dopustit tým, že při kontrole provedené 17. 2. 2010 v uvedené provozovně prodával ropný produkt bezolovnatý benzin Super plus BA 95, který nesplňoval požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1 zákona (požadavky na jakost stanovené v ust. § 4 odst. 2 vyhl. MPO č. 229/2004Sb. a ČSN 228) v ukazateli konec destilace, neboť zjištěná hodnota tohoto ukazatele 229,7 °C překročila maximální hodnotu stanovenou normou 214 °C (při zahrnutí nejistoty měření).

V odvolání žalobce namítl, že přijal veškerá opatření k ochraně zákazníků a kvality prodáváných pohonných hmot; uvedl, že již od 1.1. 2010 začal spolupracovat s jediným dopravcem pohonných hmot, který disponuje nejnovější dopravní technikou, v průběhu přepravy nemůže dojít ke kontaminaci zboží v cisterně, neboť vrchní plnění je zapečetěno, čímž je dáno, že do cisterny se nedá nic naložit jiným způsobem než spodním tlakovým plněním pomocí speciální armatury a po napojení elektroniky, která plně spolupracuje s rafinérií. Před výdejem zboží na jednotlivých čerpacích stanicích žalobce musí obsluha odstranit plombu z výpustního ventilu a až poté dojde k napojení cisterny, po celou dobu stáčení pohonných hmot je přítomen řidič cisterny i obsluha čerpací stanice, v průběhu stáčení je vše hlídáno elektronikou Bartek, kde jsou uváděny na monitoru veškeré hodnoty /produkt, teplota, čas, aktuální hustota atd.), po ukončení stáčení vše deklarováno vytištěním lísku stáčení. Po odpojení cisterny je opět výpustní ventil zaplombován obsluhou čerpací stanice. Za pravděpodobnou příčinu vzniklého nedostatku v kvalitě uvedeného benzínu v odvolání označil chybu při výrobě nebo skladování v rafinérii, kterou řidič, přepravce ani přebírající obsluha na čerpací stanici nemá ani možnost odhalit, rafinérie v současné době je vytižena na 60 % kapacity, a to způsobuje mnoho problémů; namítl tak, že učinil všechny reálně možné kroky k ochraně spotřebitelů a zamezení jakékoliv nežádoucí manipulace a kontaminace cizí látkou, jak při převozu tak vykládce, které lze požadovat. K prokázání svých tvrzení přijatých opatření k zachování kvality pohonných hmot navrhl provést výsledky svědků, pracovníků čerpací stanice, pracovníků přepravce, ohledání cisterny, s kterou byly hmoty přepravovány za účelem zjištění vybavení cisterny, vyžádání zprávy a dokladů přepravce očištění cisterny. Tyto důkazy pokládal za relevantní pro postup podle § 10 odst. 1 zákona, podle kterého právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Žalobou napadené rozhodnutí se s odvolacími námitkami nijak nezabývalo, jen konstatuje, že „v daném případě není důležité, zda ke kontaminaci benzínu motorovou naftou došlo při skladování, dopravě či manipulaci s benzinem, jelikož podle uvedeného ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona, právnická nebo fyzická osoba se dopustí deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1. Žalobce poukazuje na ust. § 3 písm. a) zákona č. 64/1986Sb./“zákon o ČOI“/, podle něhož inspekce zjišťuje nedostatky a jejich příčiny. Příčinami vzniklého stavu, byť by svědčily pro liberaci žalobcovy odpovědnosti za správní delikt podle § 10 odst. 1 zákona, se napadené rozhodnutí nijak nezabývalo. Žalobce uvádí, že s objektivní odpovědností za správní delikt nijak nepolemizoval; tvrdil a nabídl důkazy k prokázání a doložení liberace své odpovědnosti, navrhl provedení těchto důkazů směřujících k tomu, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Správní orgán tak nepostupoval v zájmu řádného zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť možností aplikace ust. § 10 odst. 1 zákona a příčinami vzniklého stavu se nezabýval,

žalobce pak dostál své povinnosti podle § 52 správního řádu tj. označit důkazy na podporu svých tvrzení, správní orgán však tyto návrhy zcela pominul, přitom je jeho povinností nejen o navržených důkazech rozhodnout, ale také, pokud jim nevyhoví, vyložit ve svém rozhodnutí, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl, respektive pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal. Tato povinnost koresponduje s právem na řádný spravedlivý proces a je promítnuta v ust. § 63 odst. 3 správního řádu. Závěry žalobou napadeného rozhodnutí jsou nesprávné, účelové a povrchní, skutkový stav, který vzal správní orgán za základ nemá ve spisech oporu, dokazování je neúplné a v rozporu s ust. § 10 odst. 1 zákona zcela pomíjí možnost vyvinění se z odpovědnosti. Napadené rozhodnutí tak spočívá na nedostatečném zjištění.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na odůvodnění obou napadených rozhodnutí v plném rozsahu a trvá na tom, že zjištěný stav byl prokázán naměřenou hodnotou na konci destilace, žalovaná nesouhlasí s tím, že taková odchylka nemůže způsobit poškození spotřebitele. Trvá na tom, že k porušení zákona došlo, deliktu se dopustí osoba, která prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty. Nedomnívá se, že by zde byly dány důvody k liberaci podle ust. § 10 odst. 1 zákona a žalovaná možnou liberaci nijak neprokázala. Zjištěný skutkový stav považuje za prokázaný bez toho, aby bylo nutné nařizovat výsledky svědků, rozhodnutí je v souladu se zákonem. Odpovědnost za tento druh deliktu je odpovědnost objektivní a této odpovědnosti se subjekt nemůže zprostit odkazem na porušení povinnosti ze strany smluvního partnera, zjišťování a dokazování zavinění v takových případech by bylo velmi obtížné a zdlouhavé, k vyvození odpovědnosti tak postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinnosti. K tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1As 112/2010 – 52. Důkazy, které navrhoval žalobce provést, výsledky pracovníků předmětné čerpací stanice, pracovníků přepravce, ohledání cisterny, vyžádání zprávy a dokladů přepravce o očištění cisterny, nepovažuje žalovaná za relevantní, neboť by tím stejně nebylo prokázáno, kdy a jak ke kontaminaci motorového benzínu došlo. Navrhla proto zamítnutí žaloby.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a proto postupoval podle ust. § 76 odst. 1 písm.a) s.ř.s. a rozhodl ve věci rozsudkem bez jednání.

O námitkách žalobce soud uvažil takto:

Mezi stranami není sporné, že kontrolou ČOI na předmětné čerpací stanici byl mj. proveden odběr vzorku benzínu Super BA-95 přímo z výdejní pistole poté, co tentýž benzin čerpalo vozidlo spotřebitele, jak plyne z kontrolního protokolu ze dne 17.2.2010; žalobce rovněž nečiní sporným výsledek laboratorních zkoušek vzorku, k němuž dospěl Ústav paliv a maziv a.s., tj., že benzin nevyhověl v jednom ukazateli, jak je konkretizováno v rozhodnutí orgánů obou stupňů, proti závěrům o nejčastější příčině vzniku takové odchylky (smísení s určitým množstvím nafty) a vlivu při použití takového benzínu spotřebitelem na chod motoru, žalobce toliko opakuje námitku v odvolání, že nemá za to, že by uvedená odchylka mohla poškodit spotřebitele, konkrétní závěr v tomto směru v rozhodnutích vyjádřený nenapadá.

Základní a v podstatě jedinou žalobní námitkou žalobce míří proti rozhodnutí orgánu II.stupně, které se podle něho řádně nevypořádalo s důvodem uplatněným v odvolání, v němž se žalobce dovolával aplikace ust. § 10 odst. 1 zákona, a s jím podaným návrhem na provedení důkazů relevantních ve smyslu tohoto ustanovení. Tak jako v žalobě samé shora žalobce v odvolání nebrojil proti závěru orgánu I. stupně, že došlo z jeho strany ke spáchání správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm.b) zákona, ale dovolával se toho, že, aby porušení zákona tímto způsobem jednání zabránil, vynaložil pro to veškeré reálné, dostupné a možné prostředky a úsilí a přijal opatření, která tak jako v žalobě popsal, počínaje spoluprací s jediným dopravcem, disponujícím nejnovější dopravní technikou a konče kontrolou elektronikou Bartek při stáčení. Uložení pokuty proto nepovažoval za správné a k prokázání svých tvrzení o přijatých opatřeních navrhl provést důkazy, jimiž postup podle ust. § 10 odst. 1 zákona bude podložen.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 19.8.2010, jímž bylo odvolání žalobce proti rozhodnutí orgánu prvního stupně o uložení pokuty zamítnuto a toto rozhodnutí potvrzeno, vyplývá, že jsou v něm nejprve konstatovány důvody uložení pokuty orgánem prvního stupně, dále shrnuta tvrzení, uvedená v odvolání, mimo jiné, že se žalobce domnívá, že učinil reálně všechny možné kroky o ochraně spotřebitele a zamezení jakékoliv nežádoucí manipulace či kontaminace PHM cizí látkou a že není správné, aby mu byla pokuta uložena a že navrhuje provést důkazy (výsledky pracovníků čerpací stanice, pracovníků přepravce a ohledání cisterny). Po přezkoumání odvolací orgán dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně nepochybil, byla učiněna potřebná skutková zjištění ve smyslu § 3 správního řádu a při právním hodnocení učiněn správný závěr, že se podnikatel dopustil správního deliktu; nebyla shledána ani žádná procesní vada. V odůvodnění jsou dále citována ust. § 7 odst. 2 písm. a), ust. § 9 odst. 1 písm.b) a ust. § 3 odst. 1 zákona, ukládající povinnost pohonné hmoty prodávat nebo vydávat pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštním právním předpisem a českými technickými normami a dále ust. § 9 odst. 2 zákona. Odvolací orgán dále odkázal na údaje z kontrolního protokolu a výsledek laboratorních zkoušek s tím, že ke zvýšení koncentrace destilační křivky dochází nejčastěji tím, že se benzin smísí s určitým množstvím nafty a důsledky tohoto smísení, v případě použití v benzinovém motoru. Tímto odmítl námitku, že naměřená odchylka nemůže koncového zákazníka ohrozit.

V dalším odstavci (str. 3) uvedl, že „V daném případě není důležité, zda ke kontaminaci benzínu motorovou naftou došlo při skladování, dopravě či při manipulaci s benzinem, jelikož dle ust. § 9 odst. 1 písm.b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že **prodá nebo vydá** pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1. Odvolací orgán nepovažuje další tvrzení odvolatele uvedené v odvolání za prokázání toho, že společnost vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Z odvolání vyplývá, že ke kontaminaci nedošlo výrobou nebo skladováním v rafinérii, neboť jak odvolatel uvádí, na dodacích listech z výdejních terminálů jsou vypsány údaje o tom, že kvalitativní parametry benzínu jsou v normě. Dále ke kontaminaci nedošlo ani při přepravě, neboť jak uvádí odvolatel, dopravce PHM disponuje nejnovější dopravní technikou a vše je zaplombované. Zbývá tedy možnost, že ke kontaminaci došlo při přečerpávání benzínu do nesprávné jednotky, kde se mohly nacházet zbytky nafty. Správní orgán však nemůže spekulovat a musí se držet zjištěných faktů. Porušení právních předpisů bylo bezpečně prokázáno výsledkem testu benzínu provedeným Ústavem paliv a maziv, a.s. a odvolací orgán nemá důvod toto zjištění rozporovat a považuje zjištěný skutkový stav za prokázaný bez toho, že by bylo nutné nařizovat výslech svědků.“/konec citace/. Dále odvolací orgán uvádí k hlediskům uložení výše pokuty a

stanovené výši, že se ztotožnil s výší měřenou orgánem prvního stupně a neshledal důvod k jejímu snížení.

Citovanou částí odůvodnění napadeného rozhodnutí (ani ve spojení s dalšími částmi odůvodnění) se odvolací orgán nevypořádal řádným způsobem s námitkou odvolatele, že jsou zde důvody pro aplikaci ust. § 10 odst. 1 zákona.

Podle tohoto ustanovení, které je součástí „Společných ustanovení o správních deliktech“ platí, že „*Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila*“. I když je nesporně prokázáno, že se subjekt dopustil správního deliktu, zákon tak výjimečně umožňuje, aby přesto odpovědnost nebyla vyvozena, splnění či nesplnění podmínek pro aplikaci tohoto ustanovení je nutno prokázat a důkazní břemeno leží v tomto případě na samotném subjektu, vůči němuž je řízení vedeno.

Argumentace odvolacího orgánu se s tímto základním odvolacím důvodem takřka míjí. V rozhodnutí je zdůrazňováno opakovaně, že došlo ze strany žalobce k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm.b) zákona a že v tomto směru má rozhodnutí o uložení pokuty oporu v provedeném dokazování /protokol o kontrole, protokol o odběru vzorku, výsledek laboratorní analýzy Ústavu paliv a maziv). Tyto závěry orgánu I. stupně však žalobce v odvolání nečinil spornými a ani k těmto zjištěním nenavrhoval další doplnění dokazování. Činí-li pak odvolací orgán závěr, že „*nepovažuje další tvrzení odvolatele uvedené v odvolání za prokázání toho, že společnost vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila*“, lze jen dodat, že právě k prokázání těchto svých tvrzení žalobce navrhoval provedení důkazů. Jejich provedení však bylo odmítnuto pouhým poukazem na již dostatečné prokázání naplnění skutkové podstaty správního deliktu. Doplnění dokazování navrhované odvolatelem tak jako nadbytečné bylo odmítnuto, ačkoliv jím mělo být prokázáno jednání zprošťující žalobce odpovědnosti za správní delikt, nikoliv prokazování nezaviněné porušení povinnosti. Odmítnutí provedení důkazů navržených odvolatelem způsobem, jak to učinil odvolací orgán tak nemohlo obstát.

Vyvrací-li pak odvolací orgán jednotlivá tvrzení odvolatele o způsobu, jakým je odběr pohonných hmot z rafinerie, jejich doprava až po stáčení do zásobníků na čerpací stanici žalobce prováděno, lze z tohoto odůvodnění shledat toliko, že vyvracení žalobcových tvrzení vedlo k závěru, který sám odvolací orgán označil za spekulaci („*Zbývá tedy možnost, že ke kontaminaci došlo při přečerpávání benzínu do nesprávné jednotky, kde se mohly nacházet zbytky nafty....*“) a kruhem se odůvodnění vrací k tomu, že porušení právního předpisu žalobcem bylo prokázáno. Je až signifikantní, že ačkoli odůvodnění rozhodnutí cituje dotčená ustanovení zákona, § 9 odst. 1 písm.b) a odst. 2, § 3 odst. 1 /i opakovaně/ a dokonce i ust. § 7 odst. 2 písm.a) téhož zákona, ust. § 10 odst. 1 téhož zákona pomíjí zcela, ač právě jeho se odvolatel jako jediného dovolával.

Soud nemohl žalované přisvědčit (a nemohl tak odůvodnění rozhodnutí přisoudit pouze nedostatek formulační nepřesnosti či zkratkovitosti vyjádření jinak správného závěru) ani s ohledem na argumentaci ve vyjádření k žalobě, z níž je zřejmé, že jsou směřovány instituty „objektivní odpovědnost za správní delikt“ s důvody, za nichž může dojít ke zproštění i z této odpovědnosti dle § 10 odst. 1 zákona. Zcela nepřipadné je vyjádření žalované, že se domnívá, že žalobce neprokázal možnou liberaci, když jak z rozhodnutí je zřejmé, provedení žalobcem navrhovaných důkazních prostředků k prokázání splnění podmínek ust. § 10 odst. 1 zákona v odvolacím řízení bylo zcela odmítnuto. Argumentoval-li žalobce v odvolání tím, že kontaminaci nelze prokázat u výrobce, nesměřoval tím k tomu, že by se chtěl odpovědnosti zprostit odkazem na porušení povinnosti smluvního partnera,

toliko se dovolával toho, že jím učiněná opatření jsou podle něho taková, aby byla vyloučena kontaminace pohonných hmot při dopravě k němu a při stáčení na jeho stanicích, a tvrdil, že více nelze po něm spravedlivě požadovat. Nešlo o prokázání jeho zavinění, ale o prokázání toho, zda jím učiněná opatření jsou skutečně taková, že spravedlivě nelze požadovat, aby nesl odpovědnost za porušení zákona, protože vše co je možné a dosažitelné (technicky, organizačně a pod.) k tomu, aby k porušení povinnosti dané zákonem nedošlo, učinil. Obdobně nepřiléhavě žalovaná argumentuje odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1As 112/2010-52, neboť pomíjí rozdíl ve zvolené obraně subjektu, vůči němuž byla odpovědnost vyvozována.

V tomto rozsudku výslovně Nejvyšší správní soud /bod IV.B/ uvedl:

„[28] Spornou otázkou a jedinou věcnou námitkou stěžovatelky v kasační stížnosti je její vlastní odpovědnost za správný delikt. Stěžovatelka totiž popírá svou odpovědnost za toto jednání tvrzením, že jediný způsob, kterým mohlo dojít ke znehodnocení testovaných pohonných hmot, je nedbalost na straně dodavatele pohonných hmot. Z tohoto tvrzení zdejší soud dovozuje, že se stěžovatelka snaží upozornit na nedostatek svého zavinění. Spornou otázkou, kterou dle názoru stěžovatelky městský soud posoudil nesprávně, je tedy otázka, komu lze spáchání správního deliktu přičítat.

[29] Platná právní úprava postihu porušování právních povinností právnickou osobou je založena na odpovědnosti právnické osoby za správní delikt..... i v případě správní sankce podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se jedná o objektivní odpovědnost (odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění). Je tomu tak z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění v situacích, kdy porušení povinností je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, tak jak to ostatně zmiňuje i sama stěžovatelka, by totiž bylo velmi obtížné a zdoluhavé. Ve snaze zjednodušit postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách založena na objektivní odpovědnosti (nebo také „odpovědnosti za výsledek“) na rozdíl např. od odpovědnosti podle trestního zákona.... [30] Obligatorním znakem skutkové podstaty správního deliktu právnické osoby tedy není zavinění. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě. [32] I když je odpovědnost právnických osob za správní delikty odpovědností objektivní, neznamená to, že není nutné prokazovat splnění zákonných znaků skutkové podstaty správního deliktu.... [33], v posuzované věci bylo na základě laboratorních testů objektivně zjištěno, že některé pohonné hmoty prodávané stěžovatelkou překračovaly přípustné hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem... Za této situace lze souhlasit s názorem soudu o tom, že napadené rozhodnutí není nezákonné, neboť správní orgán při úvaze o odpovědnosti stěžovatelky za správní delikt vycházel ze závěru o kontrolním zjištění, který ve svých důsledcích znamená naplnění zákonných znaků skutkové podstaty správního deliktu podle § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách...[34] ... Soud správně dovodil, že odpovědnost za správní delikt v projednávaném případě je objektivní a postihuje prodejce (tj. stěžovatelku, kterou je právnická osoba)...[35] Podle názoru Nejvyššího správního soudu městský soud právní otázku posoudil správně...

[36] Zdejší soud dále k této otázce uvádí, že samotný zákon o pohonných hmotách upravuje v § 10 odst. 1 obecný liberační důvod. Podle něj „[p]rávnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.“

[37] Ze správního spisu, ani jiných podkladů, které měl zdejší soud k dispozici, nevyplývá, že by se stěžovatelka snažila prokázat zabránění prodeji znehodnocených pohonných hmot, anebo že by si znehodnocení byla vůbec vědoma, např. na základě vlastních, třeba orientačních, kontrol před uvedením do prodeje apod. Stěžovatelka pouze uvedla, že po

provedených kontrolách, tj. ex post, byly navezeny nové pohonné hmoty vyhovující požadovaným limitům....Stěžovatelka v tomto případě jistě jednala správně, nicméně výměna pohonných hmot za kvalitativně vyhovující je odstraňováním následků již vzniklého porušení zákonné povinnosti, nelze jí tedy považovat za „veškeré úsilí vynaložené k zabránění porušení povinnosti“. K tomu je nutno dodat, že ani skutečnost, že subjekt, který se dopustil protiprávního jednání, jednal v dobré víře, nemůže být v těchto případech důvodem zproštění z této sankční odpovědnosti [obdobně k tomu viz rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2003, čj. 5 A 110/2001 – 34, publ. pod č. 384/2004 Sb. NSS].

[38] Jak bylo konstatováno výše, odpovědnost za tento druh správního deliktu je objektivní (viz výše bod [29]). Této odpovědnosti se subjekt nemůže zprostit odkazem na smluvní ujednání či odkazem na porušení povinnosti ze strany smluvního partnera. K odstranění přílišné tvrdosti zákona bývá v novějších zákonech proto formulován obecný liberační důvod právě ve smyslu výše cit. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Pokud by stěžovatelka prokázala, že ani přes veškeré úsilí, které bylo možné po ní požadovat k tomu, aby zabránila porušení povinnosti, se porušení povinnosti nepodařilo zabránit, bylo by možné uvažovat o její liberaci na základě cit. ustanovení (srov. Hendrych, D., a kolektiv, Správní právo, 7. vydání, C.H.Beck, Praha 2009, s. 479 – 480). Tak se ale v projednávaném případě nestalo.“(podtrženo městským soudem)

Na rozdíl od nyní projednávané věci v případě posuzovaném Nejvyšším správním soudem se právnická osoba (stěžovatelka) nedomáhala aplikace ust. § 10 odst. 1 zákona, nenavrhovala k prokázání splnění podmínek tohoto ustanovení žádné důkazní prostředky, ale svoji obranu formulovala toliko ve smyslu, že nebylo prokázáno její zavinění. Nejvyšší správní soud proto neshledal její obranu opodstatněnou, je-li odpovědnost koncipována jako odpovědnost objektivní. Výslovně však poukázal na to, že i v případě, kdy je dána objektivní odpovědnost za správní delikt, je výjimečně možné této odpovědnosti se zprostit při splnění podmínek ust. § 10 odst. 1 zákona, jehož se žalobce dovolával. V takovém případě je proto správní orgán povinen vyhodnotit, zda a které navrhované důkazní prostředky jsou relevantní k prokázání tvrzení, že bylo vynakládáno úsilí žalobce zabránit porušení povinnosti, provést v tomto směru dokazování a učinit po posouzení provedených důkazů jednotlivě i v souhrnu závěr, zda jimi bylo prokázáno, že žalobce skutečně postupoval tak, aby porušení zákona zabránil a více nebylo lze po něm požadovat, či nikoli a důkazní břemeno v tomto směru neunesl. Správní orgán v případě, že nebude provádět dokazování některým z navržených důkazních prostředků, musí tento svůj postup rovněž konkrétně zdůvodnit.

Městský soud v Praze z uvedených důvodů podle ust. § 78 odst. 1 ve spojení s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro vady řízení a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

O nákladech řízení soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. a úspěšnému žalobci přiznal náhradu nákladů řízení, kterou představuje částka za zaplacený soudní poplatek z návrhu ve výši 2000,-Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11.července 2013

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu